

OYY:n eettiset pelisäännöt vaaleihin ja vaalimainontaan

Alla olevat säännöt on tehty takaamaan jokaiselle vaaliliitolle ja -renkaalle tasapuoliset mahdollisuudet ehdokashankintaan sekä vaalimainontaan. Sääntöjen tarkoituksena on myös taata jokaiselle ehdokkaalle ja äänestäjille rauha tehdä oma vapaa valinta siitä, minkä ryhmän ehdokkaaksi asettuu sekä ketä äänestää.

Yleistä

- Ehdokashankintaa ja vaalimainonta on kielletty opetustilanteissa sekä niiden välittömässä yhteydessä.
- Ehdokashankintaa ei tehdä mahdollisen ehdokkaan ollessa päihteiden vaikutuksen alaisena.
- Vaalimainonta ei saa olla loukkaavaa, halventavaa tai sisältää sopimatonta kieltä.
- Vaalimainonnassa ei saa kiusata tai painostaa.
- Vaalimainosten luvaton peittäminen, muokkaaminen tai poistaminen on kielletty.
- Oman äänen kauppaaminen on kielletty.

Ehdokashankinta

Ehdokashankintaa suositellaan tekemään laajasti ja se kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, mielellään jo edeltävänä keväänä. Ehdokashankinnassa on kuitenkin huomioitava muutamia tärkeitä asioita.

Ehdokashankinta tiedotuskanavia hyväksikäyttäen on sallittu ainoastaan vaaliliiton omien kontaktien kautta. Ehdokashankinnassa ei saa hyödyntää esimerkiksi tiedekunnista saatuja uusien opiskelijoiden listoja. Ehdokashankinta tiedotuskanavissa, kuten esimerkiksi sähköpostilistoja, Telegramia, WhatsAppia ja Discordia hyväksikäyttäen, on sallittua ainoastaan tiedotuskanavan ylläpitäjän luvalla.

Ehdokashankinta on ehdottomasti kielletty opetustilanteissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä mahdollisen ehdokkaan ollessa päihteiden vaikutuksen alaisena. Myös painostaminen ja lahjonta ehdokashankinnassa on kielletty.

Ehdokashankinta ei saa olla häiritsevää. Häiritseväksi ehdokashankinnaksi voidaan laskea muiden ehdokkaiden tai vaaliliittojen tai -renkaiden saattaminen epäedulliseen asemaan oman ehdokashankinnan yhteydessä.

Vaalimainonta Oulun yliopistossa

Vaalimainoksia saa laittaa keskusvaalilautakunnan osoittamille ilmoitustauluille. Jokaiselle vaaliliitolle on varattu puolikas ilmoitustaulu mainontaa varten. Mikäli vaaliliitolla on paljon ehdokkaita, voi keskusvaalilautakunta myöntää lisätilaa vaalimainoksille. Keskusvaalilautakunnalla on oikeus järjestää mainokset uudelleen, mikäli niiden asettelu estää ilmoitustaulun tehokkaan käytön.

Keskusvaalilautakunnan ilmoitustaululla mainonta on sallittua **23.10.2023** alkaen. Mainokset on kerättävä pois viimeistään **9.11.2023**.

Vaalimainonta muilla ylioppilaskunnan, tiedekuntien ja yliopiston tiloissa olevilla virallisilla ilmoitustauluilla on kielletty. Kiltujen ja järjestöjen ilmoitustauluilla mainostaminen on sallittu kyseisen järjestön luvalla.

Keskusvaalilautakunta kehottaa järjestöjä kohtelemaan kaikkia ehdokkaita ja vaaliliittoja tai -renkaita yhdenvertaisesti.

Vaalimainonta tietoverkoissa

Tiedotuskanavia saa käyttää vaalimainontaan vain tiedotuskanavan ylläpitäjän luvalla. Tiedotuskanavana tässä yhteydessä tarkoitetaan esimerkiksi ainejärjestöjen, kiltujen ja harrastejärjestöjen ylläpitämiä sähköpostilistoja ja Telegram/WhatsApp/Discord ryhmiä. Yliopiston ja ylioppilaskunnan ylläpitämien sähköpostilistojen käyttäminen mainontaan on kielletty. Henkilökohtaisena vaalimainontana ei pidetä sitä, että viestin kirjoittaja mainitsee ehdokasnumeron sekä vaaliliiton ja/tai -renkaan nimen viestin allekirjoituksessa, tai tiedottaa yleisesti vaaleihin liittyvistä asioista, kuten äänestyksen alkamisesta.

Keskusvaalilautakunta kehottaa järjestöjä kohtelemaan kaikkia ehdokkaita ja vaaliliittoja tai -renkaita yhdenvertaisesti.

Muut määräykset vaalimainonnasta

Häiritsevää vaalimainontaa on kielletty. Häiritseväksi voidaan laskea esimerkiksi sähköpostilistan normaalia käyttöä hankaloittava mainonta tai häiritsevää meteliä äänentoistolaitteiden kautta aiheuttava mainonta. Häiritseväksi mainonnaksi voidaan laskea myös muiden ehdokkaiden tai vaaliliittojen tai

-renkaiden saattaminen epäedulliseen asemaan oman vaalimainonnan yhteydessä.

Vaalimainonta Oulun ylioppilaslehden välityksellä on sallittu päätoimittajan antamalla luvalla. Oulun ylioppilaslehdeltä voi ostaa mainostilaa lehden nettisivuilta vaalimainontaa varten.

Ehdokas voi vaatteissaan mainostaa vaaleja, itseään tai omaa vaaliliittoaan tai vaalirengastaan.

Ehdokkaat ja vaaliliitot tai vaalirenkaat voivat järjestää yleisötilaisuuksia, joissa ne kertovat itsestään. Tällaisista tilaisuuksista tiedottamista koskevat samat säännöt kuin muutakin vaalimainontaa.

Vaaliliitto ja vaalirengas vastaavat ehdokkaidensa mainosten asianmukaisuudesta.

Vaalirauha

Äänestäjän vaalisalaisuutta on kunnioitettava. Sähköisellä laitteella äänestettäessä on äänestäjälle mahdollistettava riittävä tila, jotta vaalisalaisuus säilyy.

Edustajistovaaleissa ei saa ylläpitää epävirallisia äänestyspisteitä, kuten tietokonetta, äänestämistä varten. Järjestöjen järjestämät äänestystempaukset, joissa kehoitetaan äänestämään, ovat sallittuja.

Painostaminen ja lahjominen on kielletty.

Tietyn ryhmän tai ehdokkaiden äänestämistä ei saa ehdollistaa palkkiota vastaan. Tässä tilanteessa palkkiolla tarkoitetaan esimerkiksi kahvikuponkeja, haalarimerkkejä tai muita hyödykkeitä. Oma ääntään ei myöskään saa myydä tai luovuttaa toiselle, kuten esimerkiksi vastaanottamalla rahaa tai muita hyödykkeitä, jotta äänestää henkilöä X tai antaa toisen äänestää omilla tunnuksillaan. Materiaalien jakaminen normaalin kampanjoinnin yhteydessä on kuitenkin sallittua.

OYY:n keskusvaalilautakunta voi rangaista näiden eettisten pelisääntöjen rikkomuksista vaalijärjestyksen mukaisin keinoin. **Yksittäisen ehdokkaan** osalta seuraamukset voivat olla kirjallinen varoitus tai vaalikelpoisuuden menetys. **Vaaliliitolle tai vaalirenkaalle** seuraamukset voivat olla kirjallinen varoitus, julkinen moite tai vaaliliiton tai vaalirenkaan purkaminen.

Mikäli rikkomuksen tekijä on ylioppilaskunnan järjestö, voidaan järjestöä rangaista eväämällä oikeus vuosittaisiin järjestöavustuksiin tai koulutuksiin. Mikäli rikkomuksen tekijä on joku muu vaaliliittoa tai vaalirengasta taloudellisesti tai työpanoksella tukeva taho seuraamukset voidaan kohdistaa kyseiselle vaaliliitolle tai vaalirenkaalle. Mahdollisten rikkomusten käsittelystä ja kuulemisesta määrätään tarkemmin ylioppilaskunnan vaalijärjestyksen 33 pykälässä.

Keskusvaalilautakunta toivoo kaikilta äänestäjiltä, ehdokailta, vaaliliitoilta ja -renkailta rehtiä vaalimieltä sekä kunnioittavaa käytöstä toisia äänestäjiä, ehdokkaita, vaaliliittoja sekä vaalirenkaita kohtaan.

Vaalimainontaa koskevien ohjeiden täydentäminen

Keskusvaalilautakunta voi antaa lisäohjeita vaalimainonnasta ja tarkennuksia näiden ohjeiden tulkinnasta julkaisemalla ne OYY:n virallisilla verkkosivuilla. Lisäksi tiedot lähetetään mahdollisuuksien mukaan sähköpostitse vaaliliittojen ja vaalirenkaiden asianhoitajille ja kaikille ehdokkaille.

Lisätietoja:

Lisätietoja ehdokasrekrytoinnista antaa vaalikoordinaattori Iikka Meriläinen (edustajistovaalit@oyy.fi), pääsihteeri Kauko Keskiä paasihteeri@oyy.fi). Ehdokasrekrytointia ja vaalimainontaa koskevista väärinkäytöksistä tulee ilmoittaa keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Tiitu-Lotta Pajulle (kvl@oyy.fi)

Oulussa 13.09.2023

Oulun yliopiston ylioppilaskunnan keskusvaalilautakunta